

Nr 6.

Andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande i anledning av väckt motion angående obligatorisk olycksfallsförsäkring för folkskolans barn.

I en inom andra kammaren väckt och till dess första tillfälliga utskott hänvisad motion, II: 37, av herr *Adolfsson m. fl.* har hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte låta utreda möjligheten av och formerna för en statlig och av staten bekostad obligatorisk olycksfallsförsäkring för folkskolans barn samt framlägga de förslag som utredningen kan ge anledning till.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Över motionen har utskottet i vederbörlig ordning inhämtat yttranden från riks-försäkringsanstalten, försäkringsinspektionen, pensionsstyrelsen, skolöverstyrelsen och socialvårdskommittén, varjämte utskottet berett Svenska försäkringsbolags riksförbund samt styrelsen för försäkringsanstalten Samarbeta tillfälle att yttra sig över motionen.

Riksförsäkringsanstalten erinrar bland annat om att beslut fattats om införande av obligatorisk allmän sjukförsäkring. Denna kommer att omfatta bland andra de av motionärerna avsedda skoleleverna, vilka kunna beräknas komma att som regel ingå i försäkringen i egenskap av familjemedlemmar. Då emellertid försäkringsskyddet blir begränsat — detsamma kommer i fråga om minderåriga familjemedlemmar i allmänhet att gälla endast förmånen av sjukvård — synes frågan om olycksfallsförsäkring för skolelever bära tagas under allsidigt övervägande. Riksförsäkringsanstalten utgår från att detta kommer att ske vid den översyn av den sociala olycksfallsförsäkringslagstiftningen, som socialvårdskommittén för närvarande är sysselsatt med.

Försäkringsinspektionen anför följande:

Sedan riksdagen i skrivelse den 30 juni 1945 (nr 530) anhållit, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning angående försäkringsverksamhetens centralisering och rationalisering, däri inbegripet om och i vilken utsträckning det privata försäkringsväsendet borde överföras till det allmänna och i samband därmed i vad mån flera försäkringsgrenar borde göras obligatoriska, tillkallades jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 26 oktober 1945 utredningsmän att i enlighet med de angivna riktlinjerna verkställa utredning rörande ifrågasatt frågestämning.

Enär den fråga, som i ovannämnda motion ifrågasattes till utredning, enligt inspektionens mening är att betrakta som en detalj i det frågekomplex, som överantvardats åt nämnda utredningsmän, anser inspektionen, att motionen ej bör föranleda vidare åtgärd.

Pensionsstyrelsen erinrar om att riksdagen i anledning av en vid 1945 års riksdag inom andra kammaren väckt motion, nr 418, angående utredning av frågan om genomförande av obligatorisk olycksfallsförsäkring av skolbarn i skrivelse till Kungl. Maj:t den 9 juni 1945 (nr 361) hemställt, att Kungl. Maj:t måtte överlämna motionen till socialvårdskommittén att tagas under övervägande vid fullgörandet av dess uppdrag. Styrelsen anför vidare:

Riksdagen har sålunda redan uttalat sig för en utredning av ifrågavarande spörsmål. Det torde få anses förutsättas, att vid denna utredning hänsyn toges till det skydd, som kommer att lämnas, då lagen om allmän sjukförsäkring trätt i kraft samt sedan fri sjukhusvård och fria eller delvis fria läkemedel införts. Vid invaliditet erbjuder redan nu lagen om folkpensionering och möjligheterna till yrkesutbildning genom det allmännas försorg ett visst skydd. Skulle det vid utredningen visa sig, att en obligatorisk olycksfallsförsäkring för skolbarn bör införas, torde samtidigt frågan om det sätt, på vilket kostnaderna för en sådan försäkring böra bestridas, få upptagas till omprövning.

Skolöverstyrelsen anser, att därest åtgärder i motionens syfte skola vidtagas, dessa böra avse även andra barn än folkskolans. Överstyrelsen meddelar i sammanhanget, att socialvårdskommittén har dylika frågor under utredning samt att en vid 1945 års riksdag väckt motion, II: 418, angående utredning av frågan om genomförande av obligatorisk olycksfallsförsäkring för skolbarn överlämnats till kommittén för att tagas under övervägande vid fullgörandet av dess uppdrag. Överstyrelsen anser, att förevarande motion bör bli föremål för enahanda åtgärd.

Socialvårdskommittén anför bland annat, att kommittén vid sina överväganden av frågorna om utvidgning av den sociala olycksfallsförsäkringen utgått ifrån att denna försäkring borde samordnas med den allmänna sjukförsäkringen. En olycksfallsförsäkring för särskilda kategorier har synts kommittén kunna utformas som en påbyggnad av sjukförsäkringen, kompletterande denna med försäkringskydd vid invaliditet och dödsfall. Sedan statsmakterna genom 1946 års sjukförsäkringslag tagit ståndpunkt till frågan om obligatorisk sjukförsäkring, har kommittén upptagit översynen av olycksfallsförsäkringen till fullföljande. Som ett led i denna översyn har kommittén vid årsskiftet 1947/48 avgivit betänkande med förslag till ändrade ersättningsbestämmelser i olycksfallsförsäkringslagen m. m. Kommitténs fortsatta utredning på detta lagstiftningsområde beräknas bli i huvudsak slutförd under innevarande år.

Den i förevarande motion berörda frågan om olycksfallsförsäkring för folkskolans barn bör enligt socialvårdskommitténs mening icke utbrytas ur den inom kommittén påbörjade utredningen angående utvidgning av den sociala olycksfallsförsäkringen.

Svenska försäkringsbolags riksförbund erinrar om att frågan om en statlig och obligatorisk olycksfallsförsäkring för folkskolans barn faller helt inom ramen för 1945 års försäkringsutrednings uppdrag. Att vid sådant förhållande till särskild utredning upptaga denna begränsade fråga är enligt riksförbundets mening ej påkallat av rådande förhållanden.

Styrelsen för Försäkringsanstalten Samarbete anser att tillräckliga skäl saknas för en särskild obligatorisk socialförsäkringsform enbart avseende olycksfall, som drabba en viss kategori barn. Utan att avstyrka förslaget om utredning uttalar styrelsen som sin uppfattning, att med densamma lämpligen bör anstå till dess erfarenhet vunnits av den allmänna sjukförsäkringen, vid vilken tidpunkt resultatet av andra pågående utredningar i försäkringsfrågor, t. ex. om obligatorisk begravningsförsäkring, även bör kunna överblickas.

För egen del får *utskottet* anföra följande.

Då det i motionen berörda spörsmålet är föremål för prövning dels av 1945 års försäkringsutredning och dels av socialvårdskommittén, finner utskottet icke skäl föreligga att tillstyrka hemställan från riksdagens sida till Kungl. Maj:t om igångsättande av ytterligare en utredning i ämnet.

Utskottet får därför hemställa,

att förevarande motion, II: 37, icke måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 1 april 1948.

På utskottets vägnar:

MANNE STÅHL.

Närvarande: Herrar Ståhl, Allard och Hægglom, fröken Olsson, herrar Svensson i Stenkyrka, Jönsson i Lund och Odhe, fru Ericsson i Luleå och herr Svensson i Vä.
